

**Unia Europejska po 2020 roku  
w świetle aktualnych wyzwań**  
Wybrane zagadnienia



Aleksandra Borowicz  
Joanna Stefaniak

**Unia Europejska po 2020 roku  
w świetle aktualnych wyzwań**  
Wybrane zagadnienia

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO  
GDAŃSK 2021

Joanna Stefaniak  
rozdziały 1, 2, 3, 4

Aleksandra Borowicz  
rozdziały 5, 6, 7

Recenzent  
prof. dr hab. Ewa Latoszek

Redaktor Wydawnictwa  
Krzysztof Lindstedt

Projekt okładki i stron tytułowych  
Studio Spectro

Skład i łamanie  
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków  
Katedry Polityki Transportowej i Integracji Gospodarczej  
Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański  
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-299-1  
ISBN 978-83-8206-351-6 (online)

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego  
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot  
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206  
e-mail: [wydawnictwo@ug.edu.pl](mailto:wydawnictwo@ug.edu.pl)  
[wydawnictwo.ug.edu.pl](http://wydawnictwo.ug.edu.pl)

Księgarnia internetowa: [wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/](http://wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/)

Druk i oprawa  
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego  
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot  
tel. +48 58 523 14 49

# Spis treści

Wstęp . . . . .	7
1. Integracja europejska w świetle wybranych zagadnień teorii integracji gospodarczej . . . . .	11
1.1. Definicja integracji gospodarczej . . . . .	11
1.2. Przyczyny i cele integracji gospodarczej w Europie . . . . .	13
1.3. Płaszczyzny europejskiej integracji gospodarczej . . . . .	15
1.4. Europejska integracja gospodarcza jako proces i stan . . . . .	17
1.5. Wizje i modele rozwoju integracji europejskiej . . . . .	24
2. Unia Europejska jako organizacja międzynarodowa . . . . .	29
2.1. Ewolucja integracji europejskiej: od Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali do Unii Europejskiej . . . . .	29
2.2. Cele i zasady integracji europejskiej . . . . .	31
2.3. Specyfika Unii Europejskiej jako organizacji międzynarodowej . . . . .	37
2.4. Unia Europejska a jej państwa członkowskie – podział kompetencji . . . . .	41
2.5. Wyzwania wobec Unii Europejskiej u progu trzeciej dekady XXI w. . . . .	44
3. Prawne i instytucjonalne elementy funkcjonowania Unii Europejskiej . . . . .	49
3.1. Porządek prawny Unii Europejskiej . . . . .	49
3.2. Struktura instytucjonalna Unii Europejskiej . . . . .	53
4. Wyzwania systemu finansowania Unii Europejskiej . . . . .	67
4.1. Idea i zasady budżetu Unii Europejskiej . . . . .	67
4.2. Planowanie, wykonanie i kontrola budżetu unijnego . . . . .	69
4.3. Wyzwania wobec budżetu unijnego . . . . .	72
4.4. Nowe mechanizmy odpowiedzi na wyzwania wobec systemu finansowania Unii Europejskiej . . . . .	82

5. Rynek wewnętrzny Unii Europejskiej: między teorią a praktyką . . . . .	87
5.1. Rynek wewnętrzny – ujęcie teoretyczne . . . . .	87
5.2. Wprowadzenie i realizacja rynku wewnętrznego w Unii Europejskiej . . . . .	91
5.3. Zasady rynku wewnętrznego . . . . .	95
5.4. Swobody rynku wewnętrznego . . . . .	96
5.5. Jednolity rynek: stan i wyzwania . . . . .	103
6. W stronę unii gospodarczo-walutowej: wybrane zagadnienia i praktyka krajów Europy Środkowej i Wschodniej . . . . .	107
6.1. Idea unii gospodarczo-walutowej . . . . .	107
6.2. Droga do europejskiej unii gospodarczo-walutowej . . . . .	110
6.3. Modelowe ujęcie drogi do euro a praktyka na przykładzie krajów Europy Środkowej i Wschodniej . . . . .	113
6.4. Wyzwania na przyszłość . . . . .	118
7. Przegląd wybranych polityk Unii Europejskiej: uwarunkowania i wyzwania . . . . .	121
7.1. Wymiar ekonomiczny stosunków zewnętrznych Unii Europejskiej – Wspólna Polityka Handlowa . . . . .	122
7.2. Polityka spójności UE 2020+: motywacja i przewidywania na przyszłość . . . . .	127
7.3. Polityka przemysłowa Unii Europejskiej . . . . .	136
Bibliografia . . . . .	143